

СВОБОДА

SVOBODA (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Svoboda: (201) 434-0237 U.N.A. (201) 451-2200
Бюро УНА у Вашингтоні: (202) 347-UNAW (202) 347-8631 (Факс)
Subscriptions: 1 year \$40.00 6 months \$22.00 3 months \$12.00
UNA members: 1 year \$15.00 Change of address \$1.00 Make check or money order payable to Svoboda

Postmaster: Send address changes to:
Svoboda, 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036
Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.
Передплата на рік \$40.00 на 6 місяців \$22.00 на 3 місяці \$12.00
Для членів УНА \$15.00 річно. За зміну адреси \$1.00
Чек, грошові перекази виставляти на Svoboda
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Реальна вартість виборів у СССР

У минулу неділю відбулися вибори до крайових парламентів та обласних рад у трьох слов'янських складових республіках Советського Союзу — Російській Федеративній Республіці, Україні і Білорусі. Але ще у понеділок увечері стали відомі тільки дуже фрагментарні висліді і заповіджено, що прийдеться ще чекати день-два на остаточний підсумок. Це відстала країна з технікою виборів наче з кам'яних часів — якщо тоді переводили не вже вибори. На телевізійних екранах можна було оглядати, як із дерев'яних скриньок висипували на стіл масу карток. Видно було також, як у довгих чергах стояли закутані у теплі одяги виборці і кидали до дірок у скриньках виборчі бюлетені. Спожальний гідний образ. Але водночас образ історичної події, коли-то це дуже неспівмірно виглядало до цієї нації традиційно диктаторської країни — демократія.

У тих виборах йшлося головним про те, чи переможе існуючий більшовицький „естаблішмент“, чи його відкинуть або бодай захитають, якщо виберуть поважне число противників існуючого режиму, то стане річчю неможливою диктувати рішення Горбачова і його прибічників з Верховної Ради. Бо Горбачов залишився ще тільки в опінії наївного Заходу, зокрема американців, символом поступу по лінії демократизації. З хвилиною, як Горбачов зажадав поширення його провідницьких прав і компетенції — перестав існувати двоєдоділ Горбачов-ліберал і Лігачов-ретроград. Настав двоєдоділ Горбачов з амбіціями „диктатора“ і Ельцин, „ліберал“. Один і другий у „лапках“, бо це російські люди з психікою і світоглядом Євразії, а не європейського Заходу. І з цим кутом, мабуть, можна вже тепер розглядати реальну вартість виборів. Якщо дійсно в корінні Москвитини, у великих містах, як Москва, Ленінград, виграють люди, які прагнуть не деклямації про перебудову, а дійсної демократизації режиму і звороту до приватної власності та вільного ринку, — то минеться загроза повороту до сталінізму горбачовського зразка. Минеться загроза цієї „твердої руки“, яка проявилася в останніх тижнях у фізичних побоях, збільшених арештувань і розгінаннях демонстрацій поліційними засобами. Московський кореспондент Біл Келлер не виключає, що президентом Російської СФСР стане Борис Ельцин. Це був би поважний удар по престижі Михайла Горбачова і це заповніло б недалеко конфігурацію сил у СССР і нові внутрішні конфлікти.

Дуже трудно аналізувати висліді виборів в Україні перед проголошенням їх остаточного вислуду. Ми, тут у далекій від України Америці, були стривожені минулотижневим листом „Нью Йорк Таймсу“ з Чернігова, де говорилося про „апатію в Україні, яка є найбільшим ворогом свободоловного руху“. Люди, мовляв, не тільки у Чернігові, а й в інших місцевостях України ставляться неохоче до виборів, бо переконані, що „нічого і так не зміниться“. Психологічно можна зрозуміти такий підхід. Коли понад 70 років індоктриновано людей по лінії „злиття націй“ і коли одночасно люди позбавлені мінімального достатку — їм важко керуватися ідеями й ідеалами, а не потребами будня. Якщо покажеться, що все ж українські люди використали нагоду для заміаніфестування своєї волі — то це буде доказ, що процес усвідомлення народних мас ступає правильним шляхом. Вказував би на це такий факт, що наступник Володимира Щербинського Володимир Івашко, генеральний секретар Компартії УССР не виграв у першій турі, а мусить ставати до вужчих виборів 18-го лютого цього року.

Недільні вибори в СССР пройшли таки у висліді тих реформ, що п'ять років тому започаткував Михайл Горбачов. Хоча не Горбачов, тільки покійний Андрей Сахаров перший пропонував відмовитись від конституційного патійного монополію, Горбачов перевів скреслення цієї 6-ї точки конституції СССР. Минулонедільні вибори відбулися на базі обмеженого партійно-політичного плюралізму. Проте це все ще тільки етапи на шляху перебудови, яка веде невідомо куди. Цікаві події з можливістю різних дальших несподіванок. Як будуть розгортатися національні свободоловні рухи, які матимуть перешкоди, яку динаміку проявлять, як викристалізуються московський шовінізм, ворожий іншим національним рухам, і як проявляться кволий ліберально-демократичний рух у російському суспільстві, яка дальша доля економіки СССР — ці та багато інших запитів чекають відповіді від може вже недалекої майбутності.

21-го січня у неділю власні вирушили до Києва... Автобус встиг на одинадцять з гапком і поки ми добралися до Брест-Литовського проспекту... прозвучало дванадцять — шість на батава вишукувалася вздовж широчезного між високими будівлями асфальтового шляху і ми ще трохи побігли поки увлучилися де стати. Над головами кожних двох-трьох осіб майорів синьо-жовтим розкриллям прапор і з відстані все зливалось в одну смугу жовто-блакитного майба. Свій особистий стан я означив двома словами — мовчазні сподівання, потаємні надії — все це напередодні було, але на переагу надії були й сумніви чи уланшосмо не весь шлях, чи стачить моці духу тим, хто, як писав Воннегут сповідує хатню мудрість завжди вбачати різницю. А ланцюг розгорнувся таким рясним газардом!

Взявшись за руки (кілька хвилин по дванадцятій), ми дружно від майдану од Софії аж до замість перейшли і всідлали середину магістралі. За незначним винятком приголомшених, збитих з пантелику водіїв, що промигували приватними автоами, всі інші вітали нас в принагідний для них спосіб — „піднятою долонею із загнутими великими та мизинним (тризуб) а то і просто вітальним помахуванням руки... Дехто спинав своє авто, до нього в кабінку вхоплювалися наші хлопці і з лопотючими, піднятимися з вітром прапорами мчали вздовж ланцюга.

Якийсь чоловік літнього віку повільно проїхав „Волгою“, тримаючи наперед себе на рівні грудях запалену свічку. Оподалік виднілася синя церква хоруґва із написом „Черкаси“, а пізніше ідучи до Богдано-вського майдану, ми зустріли „фронтівчан“, а на самому майдані і харківців, і дніпропетрівців („Січеслав“) і нижинців і уманців — з усіх полкових міст, уважайте!

По з'єднаних руках проходила виняткової сили бра толобча, творча, міроносна енергія, співалися колядки та пісні, багато стрілецьких, які звучали з особливим силою, коли рушили до Софії.

Професор Борис Мартос — це відома історична особа. І його давніше друковані праці як перекладу, так і першодруку у нововиданих книзі, становлять першорядний, високої вартості, джерельний матеріал для істориків новітньої історії України.

Борис Мартос — це теж визначний український громадський і політичний діяч, не тільки в Україні, але і у всьому світі. Це відомий економіст-кооператор і педагог, діяльний член Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук і багатьох інших організацій і товариств. Він довголітній член Української Соціал-Демократичної Робітничої Партії, брав активну участь в російській революції 1905 року і за що політичну діяльність був кілька разів арештований і суджений російським царським урядом. Під час революції в 1917 році був дуже активним членом і співробітником Української Центральної Ради в Києві та першим генеральним секретарем (тобто міністром) земельних справ у Першому Генеральному Секретаріаті (Уряді) Української Центральної Ради. Відтак, він був прем'єром і міністром фінансів в Уряді Української Народної Республіки.

Особливо, в добу української державності, Б. Мартос виявив велику активність на економічно-кооперативному полі. Великі заслуги він має в діяльності високого українського коопера-

ЯК ПЕРЕЖИВАЛИ В УКРАЇНІ ЛАНЦЮГ СОБОРНОСТІ

(Лист з України)

наш в принагідний для них спосіб — „піднятою долонею із загнутими великими та мизинним (тризуб) а то і просто вітальним помахуванням руки... Дехто спинав своє авто, до нього в кабінку вхоплювалися наші хлопці і з лопотючими, піднятимися з вітром прапорами мчали вздовж ланцюга.

Якийсь чоловік літнього віку повільно проїхав „Волгою“, тримаючи наперед себе на рівні грудях запалену свічку. Оподалік виднілася синя церква хоруґва із написом „Черкаси“, а пізніше ідучи до Богдано-вського майдану, ми зустріли „фронтівчан“, а на самому майдані і харківців, і дніпропетрівців („Січеслав“) і нижинців і уманців — з усіх полкових міст, уважайте!

По з'єднаних руках проходила виняткової сили бра толобча, творча, міроносна енергія, співалися колядки та пісні, багато стрілецьких, які звучали з особливим силою, коли рушили до Софії.

Професор Борис Мартос — це відома історична особа. І його давніше друковані праці як перекладу, так і першодруку у нововиданих книзі, становлять першорядний, високої вартості, джерельний матеріал для істориків новітньої історії України.

Борис Мартос — це теж визначний український громадський і політичний діяч, не тільки в Україні, але і у всьому світі. Це відомий економіст-кооператор і педагог, діяльний член Наукового Товариства ім. Шевченка, Української Вільної Академії Наук і багатьох інших організацій і товариств. Він довголітній член Української Соціал-Демократичної Робітничої Партії, брав активну участь в російській революції 1905 року і за що політичну діяльність був кілька разів арештований і суджений російським царським урядом. Під час революції в 1917 році був дуже активним членом і співробітником Української Центральної Ради в Києві та першим генеральним секретарем (тобто міністром) земельних справ у Першому Генеральному Секретаріаті (Уряді) Української Центральної Ради. Відтак, він був прем'єром і міністром фінансів в Уряді Української Народної Республіки.

Особливо, в добу української державності, Б. Мартос виявив велику активність на економічно-кооперативному полі. Великі заслуги він має в діяльності високого українського коопера-

Раді, дому в якому Українська Центральна Рада відчувала свої наради, пам'ятник гетьмана Б. Хмельницького в Києві та пам'ятник на гробі Б. Мартоса.

На зміст книжки складаються статті і спомини автора, які тільки назвемо, бо годі їм коментувати у короткій статті. Це треба було б робити окремо, може не так до окремих статей, як до поодиноких проблем, що їх порушує автор, а які часто є актуальні й сьогодні.

Статті ці говорять самі за себе вже самими назвами. Першою є „Шевченківський вечір у Харкові 1904 року“, який зорганізувала Українська Студентська Громада серед невіддільних політичних умов царської Росії. У наступній статті „Революційна Українська Партія“ і „Народна Українська Партія“ — дає нам картину з 1900 року, коли український рух, подібний до теперішнього Руху, прибирав організовану форму для політичного життя України.

У статті „Хто заснував РУП“, тобто Українську Революційну Партію, масово відповіди на питання, яке довго було дискусуювано в нашій політичній публіцистиці „Микола Міхновський і РУП“ подає нам коротку характеристику Міхновського та нарис програми цієї першої нашої революційної партії в Україні, а доповнення до цього є його, досі недрукована стаття „Про програму Революційної Української Партії (РУП) та її особливості“.

Стаття „Перші кроки Центральної Ради“, друку-

ючи хвилини до початку мітингу піднялися до майдану Хмельницького, то знайшли собі місце на хідничку... Промови не вдалося побачити — суцільна хвиля фанів, впізнали серед наших канадських та два малайнових, козацьких з хрестами. Спробував підрахувати, поділивши майдан на умовні квадрати — в межах двох тисяч! (...в дійсності більше). Гарно говорили Павличко, Яворівський, Лук'яненко, Конев, копальник з Горлівки. До речі, на мітинг під нашими прапорами прийшли і стали шикуватися фалангою душ п'ятдесят азербайджанців — студентів київських вищих учбових закладів (вуз). Гарно проїхали.

Усі закінчували промови зиченням незалежності України. Що робилося на майдані! Буревійство на прапора! Слава Україні! Навіки слава! Героям слава! Ще й Господь благословив сонячним днем.

Після мітингу розтеклися по всьому Києву і ще довго зустрічалося і в метрі, і в завулках, і по дорозі на Бортинці (підмісті): менший мітинг продовжився на майдані біля головної пошти...

Раді, дому в якому Українська Центральна Рада відчувала свої наради, пам'ятник гетьмана Б. Хмельницького в Києві та пам'ятник на гробі Б. Мартоса.

На зміст книжки складаються статті і спомини автора, які тільки назвемо, бо годі їм коментувати у короткій статті. Це треба було б робити окремо, може не так до окремих статей, як до поодиноких проблем, що їх порушує автор, а які часто є актуальні й сьогодні.

Статті ці говорять самі за себе вже самими назвами. Першою є „Шевченківський вечір у Харкові 1904 року“, який зорганізувала Українська Студентська Громада серед невіддільних політичних умов царської Росії. У наступній статті „Революційна Українська Партія“ і „Народна Українська Партія“ — дає нам картину з 1900 року, коли український рух, подібний до теперішнього Руху, прибирав організовану форму для політичного життя України.

У статті „Хто заснував РУП“, тобто Українську Революційну Партію, масово відповіди на питання, яке довго було дискусуювано в нашій політичній публіцистиці „Микола Міхновський і РУП“ подає нам коротку характеристику Міхновського та нарис програми цієї першої нашої революційної партії в Україні, а доповнення до цього є його, досі недрукована стаття „Про програму Революційної Української Партії (РУП) та її особливості“.

Стаття „Перші кроки Центральної Ради“, друку-

ючи хвилини до початку мітингу піднялися до майдану Хмельницького, то знайшли собі місце на хідничку... Промови не вдалося побачити — суцільна хвиля фанів, впізнали серед наших канадських та два малайнових, козацьких з хрестами. Спробував підрахувати, поділивши майдан на умовні квадрати — в межах двох тисяч! (...в дійсності більше). Гарно говорили Павличко, Яворівський, Лук'яненко, Конев, копальник з Горлівки. До речі, на мітинг під нашими прапорами прийшли і стали шикуватися фалангою душ п'ятдесят азербайджанців — студентів київських вищих учбових закладів (вуз). Гарно проїхали.

Усі закінчували промови зиченням незалежності України. Що робилося на майдані! Буревійство на прапора! Слава Україні! Навіки слава! Героям слава! Ще й Господь благословив сонячним днем.

Після мітингу розтеклися по всьому Києву і ще довго зустрічалося і в метрі, і в завулках, і по дорозі на Бортинці (підмісті): менший мітинг продовжився на майдані біля головної пошти...

Раді, дому в якому Українська Центральна Рада відчувала свої наради, пам'ятник гетьмана Б. Хмельницького в Києві та пам'ятник на гробі Б. Мартоса.

На зміст книжки складаються статті і спомини автора, які тільки назвемо, бо годі їм коментувати у короткій статті. Це треба було б робити окремо, може не так до окремих статей, як до поодиноких проблем, що їх порушує автор, а які часто є актуальні й сьогодні.

Статті ці говорять самі за себе вже самими назвами. Першою є „Шевченківський вечір у Харкові 1904 року“, який зорганізувала Українська Студентська Громада серед невіддільних політичних умов царської Росії. У наступній статті „Революційна Українська Партія“ і „Народна Українська Партія“ — дає нам картину з 1900 року, коли український рух, подібний до теперішнього Руху, прибирав організовану форму для політичного життя України.

У статті „Хто заснував РУП“, тобто Українську Революційну Партію, масово відповіди на питання, яке довго було дискусуювано в нашій політичній публіцистиці „Микола Міхновський і РУП“ подає нам коротку характеристику Міхновського та нарис програми цієї першої нашої революційної партії в Україні, а доповнення до цього є його, досі недрукована стаття „Про програму Революційної Української Партії (РУП) та її особливості“.

Стаття „Перші кроки Центральної Ради“, друку-

Американка

Про авто, кукурудзу, та ще дещо...

— Дунечко золота! Така радість, таке щастя розпирати мою патріотичну душу від останніх політичних новин, що я рішився зробити щось незвичайне, щось вагоме, велике, — купую авто! А який колір тобі доподобив, кохана?

— Зелений, — сказала зразу дружина. Все зелене мене безмірно захоплює, навіть ти, старий, в зеленому капелюсі (ще з Бава-рії), з жовтим, пухлятим пірцем.

— То не пірце, то шіточка-кажу їй.

— Шіточка від зубів?

— Шіточка від мисливського капелюха.

— А! То ти ще полювати збираєшся? Чи не пізно-вато тобі, не під силу? Зрештою, полюй, полюй, та гляди, щоб сарна не дуже постаріла була, зубів не масмо, не буде чим гризти твою добу.

— Мені б місток новий пригнали, кажу дружині.

— За місток, перелаз, чи альтану вже забуду, вже запізно. Ти краще „порі“ полатай, сходи направо, ринка тече...

Щось там ще торочила моя мила, та я побіг, мов шалений, розглядаючи за вітриною з автоами. Є! І то велика.

— Зеленого авто хочу, модерного, маленького, шиковного, на сплати й рати (річ ясна).

— Зелених авт ми не масмо, колір зелений неможливий. Тепер, в Америці, мода на чорне, тільки чорне. Все довкола лиш чорне, розумієш.

— Давайте чорне, але модне!

Підсунулась чорна, не машина, а кралечка, виліскує боками, аж поклепає

хочеться.

— Скільки? — питаю.

— Дванадцять!

Не погано, подумав я, можна злакомитись. Я вмотивувався на сідало і зразу потиснув трубку.

— Погано гарчить, загубо, наче альтом. Це голос моєї тещі, а його маю по самісінькі вуха. Давайте машину з кольоратурним сопрано!

Підкотили машину, і я сів. Глип, керівничі немає.

— Хочете з керівничі? — питає продавець, тисяча доларів більше, а хочете трансмісію, ще два тисячі.

— А скільки бензину п'є ота штука? — питаю.

— Це авто супер модерне, їде на кукурудзі. Багажних кукурудзів завезе вас з Нью Йорку на Флориду.

— А охолодження є? — питаю знову хлопчиська.

— Охолодження — тисяча доларів більше.

На щастя, світлилася гарна, модерна попелюшечка і я, підписавши папірчик, став власником модерного авта.

Загрукотіла машина, загримала кукурудза і я чкурнував що лиш сили, аж закурилася дорога. Але мосьця ходить на коротких ногах. Зараз таки, за роґом, я вгартувився у самітну, зелену Тойоту. З'явився поліцист, став шкрябати протоколи, а далі питає сердито:

— А пояс де? Чому їдеш без пояса?

— Я ношу шлейки, пояс тепер неможливий, кажу йому. Тут, — це одна неприємність. Надбій задиханий продавець і горлає:

— Пане, пане, ви не взяли забезпечення від випадку. Верніться, бо може вам буде потрібне...

3 ЛИСТІВ ДО РЕДАКЦІЇ

ПРО ПОШТУ НЕ СЛІД ЗАБУВАТИ

Виборча програма лівіської організації НРУП, яка появилася у „Свободі“ з 3-го лютого, подає докладно завдання, виконання яких будуть добуватися депутати від НРУП. Чомусь, мабуть, через неугаву до проблеми, не згадано про таку важливу справу як усамостійнення пошти та українськй поштові випуски (марки, поштівки, поштові коверти тощо).

Кожна країна світу, вкључно з колоніями, має свої власні поштові випуски. Цим вона безкоштовно ширить інформації про себе. Україна, хоч член Світової поштової спілки, цього права не має. Це, що паде із обильного імперського стола, це тільки окуринки із наміром представити Україну як одну із провінцій Росії, яка не має жодних науковців. Досюгодні не сказано на поштовому випуску СССР про жодного науковця, головний із математично-природничих на ук та техніки, що він „українець“. Ці науковці — це або росіяни або „совєтсь-

кі“. Українцями позначується тільки людей з літературно-культурної діялки.

Ось великий український математик Михайло Остроградський на марші з 10-го грудня 1951 року, наш славний малар Володимир Боровиковський на марші з 24-го грудня 1957 року, чи відомий антрополог Микола Миклухо-Маклай на марші з 15-го серпня 1951 року — всі вони позначені на марках як „руські“.

Ці науковці, які дожили до совєтських часів — це „совєтські“, наприклад, Володимир Вернадський, перший президент Української Академії Наук, та Володимир Кістяковський, хемік.

Тому дуже важливим є усамостійнення пошти не тільки тому, що це признака суверенітету, але й тому, що це один із безкоштовних засобів інформувати світ про Україну та її осяги.

Андрій Даріан Сольчанник
Честер, Па.

Мирослав Лабунька

КРИЗА ПРОВОДУ — У КРИТИЧНИЙ ЧАС

IV

Але дозвольте ствердити, що ані в 1917-1920 роках, ані сьогодні, фактор цей, не зв'язуючи на все, (і я зовсім не наміряю применшувати значення, а то й конкретності кваліфікованих кадрів для нормального функціонування модерної держави) — для існування самостійної, ні від кої політично незалежної української національної держави, — не найважливіший, як про це недовзначно свідчить досвід інших народів, — народів які зажили незалежним державним життям, хоч такі кадри і не мали а то й досі їх не мають у достаточній кількості. Якразим прикладом цього хай послужить такий факт. У 1956 році під тиском світової опінії (це був час, коли проходила деколонізація африканського і азійського континентів) Бельгія мусіла погодитись на усамостійнення своєї колонії в Африці — Конґа.

Ця велика й багата на природні ресурси країна, з населенням біля дванадцяти мільйонів, що складалось із різномірних народів і племен, що з собою ворогували, не мала в часі проголошення самостійності ні однієї особи з високою освітою. Все таки, вона проіснувала, як окрема незалежна держава досі й в міжчасі виростила потрібні кадри та розвинула шкільництво з високим вкључно. Отже, навіть у нашому ХХ столітті кваліфіковані (державні) кадри, на брак яких наші вороги постійно звертали нам увагу в минулому, й чим оправдували свою „культуртриґерську місію“, політичне панування та економічну експлуатацію України, не є, як бачимо, найважливішим фактором у державному будівництві. Фактові кадри можна найняти. Вкінці, — примітка до теми: „Кадри“.

Доводиться ствердити, що за більше, як 70 років існування комуністичного ладу в Україні, за який то час уряд і партія так в Україні, як в центрі всьх час присвя-

чували таку велику увагу й витрачали стільки зусиль на вирощування кадрів, не виріс ні один комуністичний діяч українського роду, що став би був відомою фігурою міжнародного комуністичного руху — як теоретик комунізму, як державний муж — ім'я якого було б певним поняттям у світі. Чи не найкращий це доказ як неплотдотворною, а тим самим і шкідливою виказалася ідеологія і практика комунізму в Україні? Можна ставити твердження, що причиною цього було те, що комунізм, як ідеологія, був чужий інтересам українського народу й через те ніколи не знайшов для себе догідної почви. Відомо, що насадження був він нагальною силою окупанта, який і досі його втримує при житті неприродними для нормального функціонування суспільства засобами, як: безправ'я, терор, поліційні репресії та колаборація малохарактерних місцевих елементів.

3) Третє питання у цій серії паралелі між революцією 1917-1920 років і сьогоднішньою революційною ситуацією в Україні — це питання забезпечення і оборони здобутків революції. Паралеля ця видається нам аж надто близькою і тому вона викликає стурбованість. У ній може й заложений трагізм минулої революції, як і небезпека для сучасної, що її свідками ми є. Вона в тому, що ми досі не помічаємо організованого зусилля (не йдеться про заяви й заклик; вони здається були), щоб створити відповідні органи такої оборони. Конкретно йдеться про те, щоб були військові (а то й поліційні) частини, чи одиниці, що стали б на захист прав українського народу, коли б існувала ситуація змінилася, і коли б контрреволюційні елементи прийшли до голосу в цілому СССР, або коли б російське запліла в Україні стало на боротьбу проти цих, досі все ще скромних, осягів української стихії.

Варто тут нагадати, що тільки ті революції були успішними, провідний актив яких подбав в час про оборону здобутків цих революцій, як наприклад: англійська революція XVII віку (що видала такого визначного державного мужа, як Олівер Кромвель), українська революція і визвольна війна за Хмельницького, американська революція і визвольна війна проти Англії, що закінчилась створенням ЗСА, як нового моделю держави, французька революція 1789 року та російська 1917-го року, що привела до однопартійної диктатури більшовиків. У кожному з цих випадків зразу ж із вибухом революції почалося орга-

нізування збройних відділів (під різними дивами й назвами) на оборону революції.

Стільки про паралелі між революційними ситуаціями в Україні у 1917-20 роках і в наш час, навіть у цій хвилі. Над ними нам усім варто б задуматись. Кажуть, що історія — учителька життя.

...

Посвячення основи під будову нової православної церкви в Купер Ситі, Флориди

В 1951 році, в Маямі, Фл., була побудована українська автокефальна православна церква св. Миколая. Основоположниками були протоієрей о. Теодосій Дятелович, Ольга і Лев Базиліки, Розалія і Теодор Стейки, Стефанія і Володимир Черватюки, Петро Галушка, Микола Максимович і Дмитро Чутро.

В 1968 р., завдяки позичці від Українського Народного Союзу була закінчена будова церкви і посвячена бл. п. Владикою Іоанном Теодором. Ми адміністратором будови церкви, який нашім основоположникам, які з глибочиною вірою започаткували велике і святе діло. Хай їхня глибока віра в Бога і любов до рідної Церкви та українського народу буде завжди і нашім дітям дороговказом до наслідування.

Протягом 38-ми років наша парафія зростає. Від 1984 року настоятелем церкви св. Миколая є протоієрей о. Степан Біляк, а парафіяльну Управу очолює інж. Леонід Гусак. Останні роки діяльність знаходилася наша церква, стала небезпечною і тому збори парафії вирішили церкву продати і перенести свій осідок до місця із більшим скупченням православних українців, які мешкають від 25 до 50 миль від церкви. Церкву в Маямі продали і купили землю для будови нової церкви. Винайняли приміщення в Єпископальній Церкві св. Іоана в Голлівуді в якій відбуваються недільні Святі Літургії та інші церковні відправи.

Умови, в яких ми опинилися, є несприятливими для провадження церковно-громадського життя. Особливо для праці нашого парафіяльного Сестрицтва св. Ольги. Наші сестриці під керівництвом Євфросинії Бережної як бджилки біли вулика працюють для свого храму жертвенно та віддано. Щоб зібрати гроші на

побудову нової церкви ала штовують кожного місяця лікніки під гаслом „Пікнік на цеглинку церкви“ та лютерії. Після Служби Божої частують кавою та солодким, а також роблять обід та перекуску, які були завжди присутніми.

9-го грудня минулого року для нас залишилося незабутнім днем. В цей день ми вперше зібралися на своїй парафіяльній землі, де побудується нова церква, на посвячення фундаменту під будову. О. С. Біляк прочитав акт посвячення основи нової церкви, в якому були зазначені прізвища всіх члених парафії. Цей акт о. С. Біляк і голова парафіяльної Управи інж. Леонід Гусак вклали у пляшечку і разом з цеглиною, посипаною землею з України, віднесли на місце, де буде стояти головний вівтар і заклад.

Посвячення закінчилося словом голови парафіяльної Управи інж. Леоніда Гусака, який подякував нашою настоятельці о. С. Біляк за його духовний провід та за активну участь і допомогу в процесі будови нашої церкви. Подякував всім членам Управи за співпрацю, сестрицтву, будівельному комітетові за їхню невтомну працю.

На кінець о. Степан Біляк взяв свячену воду, підійшов до ями, яка була викопана для хреста, а голова парафіяльної Управи інж. Леонід Гусак, голова сестрицтва Є. Бережна та її заступниця Людмила Доброноженко принесли хрест завітаний блакитними квітами та стрічками і поставили в яму. Тоді о. С. Біляк взяв пофарбовану золотом фарбою лопату, кинув землю в яму і склав свою жертву на будову нової церкви. А далі всі по черзі брали лопату і за спинами яму, складаючи свої жертви.

Євфросинія Бережна

Свято 22-го січня в Честері

Ігор Лесик, Євген Кий та Матей Ростарк у посадниках Честеру Віллі Май Лек.

Фото Дарії Ростарк.

Заходом Відділу УККА Делаварської Округи з осідком у Честері, відбулося урочисте святкування роковин незалежності України та злуки усіх земель в одну соборну державу. Рівно о 9-й ранку у шестері виповнений залі міської ради голова Відділу УККА Дарія Ростарк відкрила свято, привітала всіх присутніх та попросила о. Мирона, пароху церкви св. Духа в Честері, Па., відмовити молитву, відтак передала провід ведення святої Ігорі Лесикові, котрий і минулого року з цього завдання добре вивізнався.

Настіпили чотири прокламції. Прокламація від губернатора Роберта П. Кейсі прочитала голова відділу Сенатор Белл у своїй прокламції висловив незламну любов українського народу до волі, що залишилася живою та починає тепер розвиватися. „Я проголосую, щоб в той день всі громадяни захоплювалися населенням України продовжувати боротьбу і прискорити той день, коли Україна знову засяде в колі вільних народів“. Цю саму прокламцію українською мовою прочитала адміністрація сенатора Марія Яворська.

Святої промови вголосили: Василь Низовий, голова управи Української Політичної Ради, д-р Ляриша Лозинська-Кий. Доповідка почала віршем О. Олеся „Як краса відродження країни“, прочитувала акти проголошення відновлення української держави та злуки в одну соборну суверенну державу, згадала про події в сучасній Україні.

Посадник Лек прочитала прокламцію та рішуче виступила за звільнення всіх дисидентів з тюрми, за свободу релігії, згадала про нуклеарну катастрофу в Чорнобилі та бажала, щоб Україна, так як ми тут, вільно святкувала наступну річницю незалежності.

Кінцеву молитву провів пастор Іван Ковальчук. Відтак всі зібралися коло міської ратуші і при співі американського та українського гімнів під проводом Християнської Матвійки висловили український прапор, який майорів на щоглі ратуші.

Присутні

Народний Фонд Допомоги Україні

повідомляємо, що

ШИРШІ СХОДИНИ

Ради Директорів та Екзекутиви „Народного Фонду Допомоги Україні“

— відбудуться —

в суботу, 24-го березня ц. р. в 10-й год. ранком в приміщенні УНСОУ

30 Montgomery Street, Jersey City, N.J.

ПРОСИТЬСЯ ДО УЧАСТІ ЧЛЕНІВ РАДИ ДИРЕКТОРІВ, ЕКЗЕКУТИВУ, ТА ПРЕДСТАВНИКІВ КОМПІТЕТІВ СПРІЯННЯ РУХУ.

Товариство Сприяння Народному Рухові України за Перебудову — Осередок Чикаго, Ілл.

запрошує ширше громадянство на великий панель

ПРОБЛЕМИ УКРАЇНИ СЬОГОДНІ І ЗАВТРА

Виступлять речники РУХ-у в Україні:

Борис Рогоза: Українська преса в обличчя перебудови

Олег Білорус: Можливості економічної перебудови і реформ

Іван Дюба: Параметри культурного відродження

Субота, 24-го березня 1990 р., год. 6-та веч.

Аудиторія собору св. Володимира й Ольги

Вступ — 10 дол., студенти — 5 дол.

Увага Вашингтон, Балтимор і околиці!

Вівторок, 13-го березня 1990 р., год. 7:30 веч.

Український Католицький Національний Собор

4250 Harewood Rd., N.E., Washington, D.C.

Тел. (202) 526-3737

КОНЦЕРТ

УКРАЇНСЬКОЇ МУЗИКИ, ПІСНІ та ГУМОРИ

у виконанні артистів з України:

ІРИНА ДАЦЬ, сопрано, солістка Київської Опери

Український Ансамбль Київської Філармонії

„РІДНІ НАСПІВИ“ під мистецьким керівництвом Анатолія Мамалиги

ОЛЕКСАНДЕР МОРОЗ, гуморист-наклуч

До численної участі запрошує ВШ. Громадянство

Р. МАРИНОВИЧ

Година Українських Мельодій

НЕЗАБУТНЯ ЗУСТРІЧ

В суботу, 27-го січня ц. р., український Рочестер, Н. Й., пережив надзвичайну подію — в парафіяльному домі церкви св. Покрови УАПЦ відбувся концерт Дмитра Гнатюка в супроводі Київської державної філармонії „Рідні наспіви“ під керівництвом Анатолія Мамалиги.

Справді до ЗСА цей унікальний колектив Американсько-Українська Торговельна Корпорація, а його виступ в Рочестері відбувся під зверхністю рочестерської юнацької струнної оркестри „Юні кобзарі“.

Рівно о 4-й год. по полудні відкрилася завіса й переповнену до віз залу вітав легким поклоном Дмитро Гнатюк, а позад нього милими усмішками розцвіли його молоді друзі — музиканти й співаки. Дорогих гостей з України під оплески публіки тепло вітав керівник „Юних кобзарів“ Василь Корніло. Д. Гнатюк подякував за щирість й, в свою чергу, передав усім „привіт від долубого Дніпра“, від синих Карпат та від золотих полів України. Помітно схвильований він приступив до виконання програми після того, як кілька разів гаряче подякував за доброту й щирість прийняття, „на яке здібні тільки українські серця“.

Свою програму співак почав з пісні „Моя Україно, червона калино“ під акомпанімент добре сфацьованої, хоч і невеликої оркестри. Всі свої далішні виступи він пересипав жартами й дотепами, ніби готуючи аудиторію до крашого розуміння кожної наступної пісні. Співав Д. Гнатюк давні речі, але як він їх співав! З дванадцяти проспіваних ним пісень не можна було вирізнити крашого чи гіршого виконання — кожна пісня виконана з таким артистизмом, який під силу лише великим талантам.

Справжньою несподіванкою цього вечора був виступ молодого співака Ірини Даш. Ця незвичайна перлина оперної сцени силою свого голосу й справді виртуозним виконанням кількох пісень вразила, а потім і полонила притихлу залу. Найбільший успіх з її репертуару мали пісні жартівливі, як, наприклад, „Як була я мала-мала“ та „Ой,

хотіла мене мати за музика заміж дати“.

Велике захоплення слухачів викликав Віктор Мацюк чудовим виконанням „фантазії на закарпатські мотиви“ на цимбалах.

Висока майстерність Ірини Капалі (бандура), Юрія Хімченка (кобза), Ірини Орлової (мандоліна), Анатолія Мамалиги (баян), Ніни Проценко (мандоліна), Тамари Семенової (мандоліна), Олександра Іванова (баян, контрабас), як і згаданих попередньо, пояснюється дуже просто: всі вони випускники Київської консерваторії, деякі з них вже мають аспірантуру й усі вони вже довгі роки (як на свій порівняно молодий вік) працюють в цьому колективі, створеному Д. Гнатюком.

Окремо стоїть ілюзіонізм, який своєю високою майстерністю добре впливав в програму концерту. Особливе враження на публіку справило його останній виступ, коли він, високий і елегантний, легким кроком вийшов на сцену позад Д. Гнатюка, який „сердечно замирав“ на останніх нотах знаменитого „Русьничка“ й легким помахом прозорої хустини граціозно „поставив“ на сцені чотири вазони чудових квітів — червоних, синіх, жовтих і червоних. І враз громом оплесків присутні нагородили артистів, які в шанобливому поклоні завершили на сцені. Ще не встигли оплески, як зала розпочала „Ще не вмерла України“, а дорогі гості з України застигли з подиву: сотні людей втирали сльози.

Сердечну подяку Д. Гнатюкові та його молодіжному колективі від імені „Юних кобзарів“ та від української громади Рочестера принесла Валентина Макогон, а маленька Христя Сипняк і ще менша Діна Стівенс піднесли маестрові розкішну китицю живих квітів. Зворушений до сліз Д. Гнатюк ще раз подякував всім за теплу зустріч, додавши, що „наша Україна не вмерла, не загине, якщо ми прищепимо любов до неї маленьким діткам, — у їхніх руках буде майбутня доля нашої улюбленої батьківщини“.

На прощання Д. Гнатюк висловив надію ще раз приїхати на зустріч з українцями в З'єднаних Штатах Америки.

Петро Косенко

З діяльності в Делавері

Українці в Делавер зі зворушенням слідкують за подіями в Україні і тому з увагою вислухали доповідь Петра Рубана про сучасні події, про економічну ситуацію зокрема про кооперативний рух і як йому можна допомогти. Доповідач відповідав на численні питання після прийняття та вокальної частини хору 54-го Відділу США і під диригентурою Ірини Щербини.

У п'ятницю, 19-го січня губернатор Штейт Делавер видав прокламцію, відзначаючи річницю 22-го січня в історії змагань українського народу за самостійність і державність в урочистій церемонії у присутності численної делегації представників УККА, США, УНС, парафій, професійних товариств і молоді. Змістовну промову виголосив віце-губернатор Делавер, добре обзнайомлений з дійсністю в СССР. В неділю, 21-го січня, в концертній авлі святочно звеличали річницю державності, відмічуючи відродження в Україні, концертом дуже доброго хору української католицької церкви св. у Мелровз Парку під диригентурою Ігоря Кушніра з Іриною Зварич при фортеп'яні. Координатором офіційної частини був місцевий підприємець і політик Марко Мурованний, який після відкриття попросив до слова президента УВАН проф. д-ра Ярослава Білинського. Його глибока і змістовна аналіза перемін в сучасному з перебудовою майбутніх можливостей гарно виголошена.

Оптимістично говорив про нашу майбутність у світлі змін конгресмен Том Р. Карпер. Голова повіту Деніс Грінгауз тепло та зворушливо говорив до численно зібраних громадян про сонце волі, що піднімається на Сході і передає прокламцію повітового уряду. Вітав присутніх зі святом і представник посла в Білмінгтоні Національним славним закінчено це гарне свято.

О. С.

ПОДЯКА

В черні 1989 р. пластовий курінь „Верховинки“ започаткував вигравати мистецьких картин наших мистців для збирання фондів на допомогу Україні. Курінь складає сердечну подяку мистцям, які пожертвували свої твори на цю ціль. С. Бернадин, Я. Віжницький, Е. Козак, Б. Кондра, Л. Морозова, А. Олександр-Петришин, Я. Стадник, І. Твердохліб. Розіграш цих мистецьких творів відбувся на вечірніх Червоної Калини 24-го лютого 1990 р. з таким вислідом: С. Бернадин — П-ство Кушнір з Флашину, Н. Й. Я. Віжницький — Ірина Дубас, Норт Роялтон, Огайо. Е. Козак — Б. Гайда, Нью Йорк, Н. Й. Б. Кондра — І. Мачай, Озон Парк, Н. Й. Л. Морозова — С. Михайлишин, Балтимор, Мд. А. Олександр-Петришин — Богдан Ткачук, Чикаго, Ілл. Я. Стадник — М. Кавка, Дрексел Гіл, Па. І. Твердохліб — П-ство Глюти, Флашин, Н. Й. І. Твердохліб — П-ство Струтинський, Нью Йорк, Н. Й. І. Твердохліб — М. Свинтух, С. Орандж, Н. Дж.

Рівнож складаємо нашу щирю подяку комітетові вечірніх Червоної Калини за велике зрозуміння нашої цілі і за те, що дав нам змогу перевести розіграш картин на забави. Ми також вдячні всім тим, які закупили квитки і причинились до успіху нашої акції.

29-й КУРІНЬ УПС „ВЕРХОВИНКИ“

УРЯДОВІ РОЗВІДЧІ експерти дійшли до заключення, що Лівія відновила виробництво хемічної зброї та робить заходи, щоб фабрика хемічної зброї почала працювати на повну скало. Це заключення спеціалістів у відділі оборонної розвідки створює нові проблеми для тепершнього Уряду, який завжди підкреслював потребу посилення боротьби проти розповсюдження хемічної зброї.

Замість квітів на савку могилу сл. п. Приятеля д-ра Ярослава Тиховського, жертвувати 50.00 дол. для хворих дітей Чорнобиля, а Дружині і Родині, висловлюємо глибоке співчуття. Родина Герміна і Омелія СУХОВЕРСЬКИЙ і пасербиця Ганна ЖИРУК

Ділимося сумною вісткою, що в середу, 7-го березня 1990 року, з волі Всевисшнього відійшла у вічність на 82-му році життя наша Найдорожча ДРУЖИНА, МАМА І БАБЦЯ, зявотрена св. Тайнами

СВ. П.

АНАСТАЗІЯ МАТУРА

родом з Жидачева, Україна, а відтак жителька в Чикаго і Вісконсин, Деллс.

ПАРАСТАС буде відправлений в похоронному заведенні Музики в Чикаго у п'ятницю, 9-го березня в год. 6 15 вечора, в похороні в суботу, 10-го березня, в год. 9-й ранку з того ж заведення до церкви св. Йосифа в Парк Ридж, Ілл., а відтак на цвинтар св. Миколая.

Горем прибиті:

муж — ГРИГОРІЙ

доньки —

НАДІЯ КАСПРИК з мужем ІВАНОМ і синями ІВАНОМ, мол., і АНДРЕЄМ ЯРОСЛАВА СНИЛКІ з мужем ЗЕНОНОМ і донькою ХРИСТИНОЮ РОМА ГЛАДКА з мужем ОРЕСТОМ, синами ЕРІКОМ і ОЛЕГОМ та донькою АРЕТОЮ

племінниця — ОЛЬГА

та дальша родина в Америці, Чехо-Словаччині й Україні

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в понеділок, 5-го березня 1990 р. відійшов у Вічність на 65-му році життя

бл. п.

ПАВЛО КОЛІСНИК

нар. в Марковій, Україна.

ПАРАСТАС у п'ятницю, 9-го березня 1990 р. о год. 7 30 веч. в похоронному заведенні Литвин і Литвин, 1600 Stuyvesant Avenue, Юніон, Н. Дж.

ПОХОРОН в суботу, 10-го березня 1990 р. о год. 8 30 ранку в тому ж заведенні, в описі о год. 9 30 ранку в церкві св. Івана Христителя, Sanford Ave., Ньюарк, Н. Дж., звідки після Божественної Літургії Тіло Покійного буде перенесено на кладовище Hollywood, Stuyvesant Avenue Юніон, Н. Дж. ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

РОДИНА І ПРИЯТЕЛІ

Ділимося сумною вісткою, що у вівторок, 6-го березня 1990 р. відійшов у Вічність на 69-му році життя наш Найдорожчий МУЖ, БАТЬКО І ДІДО

бл. п.

МИКОЛА КУШНІР

ПАНАХИДА — четвер, 8-го березня 1990 р. о год. 7 30 веч. в похоронному заведенні Насевенч при 109 E Tabor Rd. Філадельфія, Па.

ПОХОРОН — п'ятниця, 9-го березня 1990 р. о год. 10-й ранку в церкві Христа Царя, в описі на цвинтар у Факс Чейс, Па.

У глибокому смутку:

дружина — АНТОНІЯ

син — ЯРОСЛАВ з дітьми МИКОПОЮ

і МИХАЙЛОМ

дочка — ІРЕНА ЕДІНГЕР з мужем ЯРЕМОЮ

внуки — ХРИСТИНА, ЯРЕМА, ДЖЕНІФЕР

дочка — МАРІЯ САХАТСЬКА з мужем

ВОЛОДИМИРОМ і дітьми ПАВЛОМ

і МИРОЮ

Повідомляємо Друзів і Знайомих, що в четвер, 1-го березня 1990 р. на 64-му році трудлюбивого життя, відійшов у Вічність

СВ. П.

Петро Патуляк

член Організації Державного Відродження України (ОДВУ), член ОУН та учасник війни у Кореї в рядах американського корпусу.

Дружина спопелила тіло в Чикаго, Ілл.

2-й Відділ ОДВУ, Чикаго, Ілл.

Український Освітньо-Культурний Центр та Український Музичний Інститут у Філадельфії, Па. запрошують на

КОНЦЕРТ

світової слави скрипалів

ОЛЕГА КРИСИ

та його дружини — піаністки

ТЕТЯНИ ЧЕКИНОЇ

та його синів скрипалів

ПЕТРА І ТАРАСА

в неділю, 18-го березня 1990 р. о год. 4-й по пол. в Українському Освітньо-Культурному Центрі 700 Cedar Road

Квитки в ціні \$15.00, сеньйори \$10.00, студенти \$5.00 можна набутти в канцелярії УОКЦентрі та в крамниці „Дора“.

Окружні Управи США, Нью Йорк, Нью Джерзі та Нової Англії — влаштовують —

МУЗЕЙНО-МИСТЕЦЬКУ та КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЮ КОНФЕРЕНЦІЮ

що відбудеться

в суботу, 31-го березня 1990 року в домі США, 108 Друга Авеню в Нью Йорку о год. 10-й ранку. Реєстрація год. 9:30 ранку.

В ПРОГРАМІ:

Вступне слово та представлення доповідачів — Ірина Руснак, музейно-мистецька референтка США

Стефанія Гнатенко — „Український Музей чи пам'ять України“

Слава Герулік — „Мистецька“ чи „не мистецька виставка“

Любов Волонич — „Народне і прикладне мистецтво у вихованні дітей та молоді“

Полуденок год. 1:00 до 2:00 по пол.

Вступне слово і представлення доповідачів — Лідія Гладка, заступниця голови США для справ культури

Віра Качмарська — „Дух преси за останні 5 років та вплив літературної творчості в Україні“

проф. Іван Головинський — „Українська мова як основний чинник національного самозбереження“

Христя Мельничук — „Як реалізувати культурно-освітню працю у Відділах США“

По обох частинах питання і дискусія. Щиро запрошується зацікавлених програмною гостей. Реєстраційна оплата враз з полуденком — 6.00 дол.

Зголошення з чеком вислати на адресу: Mrs. Stefania Kosowych 125 East 4th St., New York, NY 10003 до 25-го березня 1990 р.

Д-р ЄВГЕН ОЛЕНКОвнутрішні хвороби
приймає у Квінсі і виїжджає на виклики додому**ДЕНТИСТ ОЛЬГА ОЛЕНКО**

Профілактика, лікування і зубів. Лікування і протезування. Косметична стоматологія. Приймається тільки за попереднім домовленням

Адреса у Мангеттені
ROCKEFELLER CENTER
630 5th Ave., Room 1803
New York, N.Y. 10020Адреса у Квінсі
105-37 64th Avenue
Forest Hills, N.Y. 11375
(718) 499-0111**STEREO PLUS, INC.**We Sell Top Quality Brands
TV's, VCR's, Radios, Etc.
Specializing In 220 Volts234 Warren Ave.
East Prov., RI

(401) 434-5320

**Окружний Комітет Відділу УНСоюзу
ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.**

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

— відбудуться —

в неділю, 18-го березня 1990 р. о год. 1-й по пол.
в залі St. Michael's Ukrainian Orthodox Church
Parish Hall, 74 Harris Ave., Woonsocket, R.I.У загальних зборах зобов'язані взяти участь з рішучим
правом голосу Члени Управи Окружного Комітету, Конвен-
ційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

73, 93, 122, 177, 206, 241

Гостей Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо.
ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття і схвалення порядку нарад
2. Ствердження правильності зборів
3. Вибір Президії
4. Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загаль-
них Зборів
5. Звіт уступаючої Управи і Контрольної Комісії
6. Дискусія над звітами і їх прийняття
7. Вибір нової Управи
8. Слово заступника головного підприємця
ГЛЮБІЯ ПАШЕН
9. План праці на біжучий рік
10. Внески і запити
11. Закриття Загальних Зборів

У нарадах візьмуть участь

Глюбія Пашен, заст. гол. підприємця УНС

Олександр Худолій, головний радник УНС

За УПРАВУ ОКРУГИ:

Леон Гардін, голова
Олена Тренклер, секретар української мови
Теодор Клован, секретар англійської мови
Дженет Бардел, касир**COSMOS PARCEL EXPRESS Corp.**

(Ліцензія В/О „ВНЕШПОСИЛТОРГ“)

Добре відома фірма з 30-ти літнім досвідом, скоро і точно обслуговує
своїх численних клієнтів при висилці**ПАКУНКІВ — ПОДАРУНКІВ В СССР**ВІДБОРЕЦЬ НИЧОГО НЕ ПЛАТИТЬ,
ВСІ ПОСИЛКИ ЗАБЕЗПЕЧЕНІ.Всі наші агенції мають на складі великий вибір високоякісних
товарів по дуже приступних цінах.Інформації та каталоги можна одержати у нашому головному бюро
або у всіх наших агенціях.**COSMOS PARCEL EXPRESS Corp.**40 East 49th Street. (Corner of Madison Avenue), New York, N.Y. 10017
Tel.: (212) 832-755050 BOSTON, MA 02127
BROOKLYN, N.Y. 11222
BROOKLYN, N.Y. 11235
BUFFALO, N.Y. 14212
CHICAGO, III. 60622
CHICAGO, III. 60622
CLEVELAND, OH 44134
FORT WAYNE, IN 46808
HAMTRAMCK, MI. 48212
HARTFORD, CT. 06106
HERKIMER, N.Y. 13350632 Dorchester Ave.
661 Manhattan Avenue
1667 Sheepshead Bay Road
701 Fillmore Avenue
2242 W. Chicago Avenue
1723 W. Chicago Avenue
6089 State Road
1807 Beineke Road
11415 Jos. Campau Avenue
1839 Park Street
RR #1, Box 765,Tel. (617) 268-1303
Tel. (718) 389-6747
Tel. (718) 769-4023
Tel. (716) 895-0700
Tel. (312) 235-7788
Tel. (312) 666-3985
Tel. (216) 884-1738
Tel. (219) 432-5402
Tel. (313) 365-6350
Tel. (203) 232-6600

Mc. Kennan Rd

INDIANAPOLIS, IN 46227
IRVINGTON, N.J. 07111
LAKEWOOD, N.J. 08701
LOS ANGELES, CA 90046
MIAMI BEACH, FL 33139
MINNEAPOLIS, MN. 55418
NEWARK, N.J. 07106
NEW YORK, N.Y. 10009
PHILADELPHIA, PA. 19115
PITTSBURGH, PA. 15203
ROCHESTER, N.Y. 14621
TRENTON, N.J. 08611
WATERVLIET, N.Y. 12189
WORCESTER, MA. 01607
WHEATRIDGE, CO. 80033
YOUNGSTOWN, OH. 445033216 St. Jude Drive
1082 Springfield Avenue
901 E. County Line
7706 Santa Monica Blvd.
1352 Washington Avenue
2422 Central Avenue NE
698 Sanford Avenue
122 First Avenue
9550-B Bustleton Avenue
1307 E. Carson Street
681-683 Hudson Avenue
703 So. Broad Street
1828 3rd Avenue
22 Carlstad Street
4330 Quay Street
309 Plaza Federal WestTel. (315) 866-3939
Tel. (317) 787-0052
Tel. (201) 374-6446
Tel. (201) 363-2251
Tel. (213) 656-1962
Tel. (305) 532-7026
Tel. (612) 788-2545
Tel. (201) 373-8783
Tel. (212) 533-2906
Tel. (215) 698-9190
Tel. (412) 481-2750
Tel. (716) 544-2151
Tel. (609) 393-9455
Tel. (518) 274-5242
Tel. (508) 798-2868
Tel. (303) 422-4330
Tel. (216) 743-0440**Хроніка...**

(Закінчення зі стор. 1)

веському керівництву міс-
та.

• Телеграма виборця в перекладі з російської „Онуфрієвка Кіровоградської обл. Районний виборчий комісії. Голови. В зв'язку з підлими перекрученнями, ігноруваннями, невідповідними моїх численних звернень до центральних установ, по суті розбійницьких дій місцевих чекістів сатрапів-комуністів, лже-депутатів та інших комуністичної сволоти, моя участь у виборах не представляється можливою. Онуфрієвка Кіровоградської обл. вул. Гагаріна, 46 кв. 7. Кравченко Валерій Іванович.

• Білгород-Дністровський, Одеської обл. (Петро Чернишук). 1-го березня робітник заводу залізобетонних виробів, кандидат в депутати району Олександр Хорунжий оголосив голодування на знак протесту проти суспільно-політичної ситуації в місті. Він прикував себе до батареї центрального опівання і підвісив над головою відро з бензином. Коли на виклик керівництва заводу приїхала міліція, то він виліз з пал'яче на себе і тримаючи в руці цигарку, змусив їх залишити його в такому стані. Провівши так ніч, на другий день Хорунжий розкував себе і відпрацював зміну. Після роботи знову прикував себе до радіатора. Протест і далі тривав.

• Донецьке. — В другій половині лютого в місті та області пройшла хвиля мітингів, учасники яких вимагали відставки обласного партійного керівництва у повному складі. 28-го лютого на зустрічі зі страйком та неформальними представниками обкому повідомили, що відмовляються виконати цю вимогу. 28-го лютого група членів донецького страйкового комітету оголосила голодування протесту проти ігнорування обкомом громадських вимог, висловлених в резолюціях мітингів, що відбулися 7-го, 14-го і 25-го лютого. На останньому мітингу було 70,000 людей, які підняли 50 блакитно-жовтих прапорів. Мітинг організував страйковий комітет разом з місцевими осередками НРУП, УГС та інших неформальних об'єднань. До голодуючих приєдналися члени НРУП та УГС Голодівка тривав. 4-го березня голодува-

ло 10 осіб. Другого і третього березня на кількох шахтах відбулися двогодинні попереджувальні страйки. Загальноміський страйк може розпочатися в будь-який день.

• Київ. — Демократична громадська республіка створена прийнятою нещодавно постановою Верховної Ради СРСР „Про введення посади президента СРСР та внесення відповідних змін і доповнень до конституції СРСР“. Запровадження президентства в умовах відсутності реальної суверенності республіки викликає серйозне занепокоєння, бо це може сприяти збереженню диктаторських повноважень центру за допомогою концентрації влади в руках однієї людини. 28-го лютого заступник голови НРУП і народний депутат СРСР від України Сергій Конєв заявив, що на основі президентської форми правління партійні апаратики отримають реальну змогу застосовувати військову силу до всіх, хто не хоче визнавати єдиновладдя центру. С. Конєв зазначив, що нинішнє керівництво категорично відмовляється обговорювати питання про новий союзний договір, особливо питання про реальну суверенність республіки на принципах самовизначення націй і дотримання міжнародних пактів про права людини.

ІНЖ.**М. Шпонтанка...**

(Закінчення зі стор. 1)

членів Головного Уряду, редакторів „Свободи“, „Українського Тижневика“ та редактора журналу „Вестник“. Бенкет звеличали своєю участю Володимир Мстислав, Митрополит УП Церкви в ЗСА, і Василь Лостен, Єпископ Стамбульської єпархії та інші духовники місцевих церков. Головну промову на бенкеті виступив головний редактор д-р І. Фліс, а слово про „Свободу“ сказав ред. Володимир Левенчук. Була також вдала мистецька частина і привітати гостей; Округа влаштувала також поїздки членів автобусами на український фестиваль в Нью-Джерсі і на Союзіку. Були організовані також автобуси для участі громадян у відзначенні 175-річчя з дня народження Тараса Шевченка у Вашингтоні. Чатину коштів в сумі 850 дол. приділили на цю ціль Кредитова Кооператива „Самопоміч“ в Нью-Йорку. Управа займалася також організуванням членів до УНС. Зорганізовано 80 нових членів (квота була 155), отже виконано квоту на 55 відсотків. В організації діяльності брали активну участь секретарі й інші члени Відділів: Галанич, М. Кульчицька, Галій, Ю. Юрків, О. Юзєнів, І. Пригода, Г. Голішкін, Форостина, Зарицька, М. Шпінто, Г. Кіляр та інші.

Зборами провадила Президія в складі: мр Іван Винник, голова, д-р Іван Сєрант, заступник голови і Михайло Юзєнів, секретар. Обрано також Номінаційну комісію з трьох осіб, яку вже кілька років підтримує Степан Чума. За фінанси звітував касир Іван Хома, а за Контрольну комісію мр Онуфрій Германюк, який запропонував ухвалити абсолютну уступляючу управі. Слід підкрес-

**Вступайте
в члени УНС****ПОВІДОМЛЕННЯ
Адміністрації „Свободи“**повідомляємо всі організації
і поодинокі особи.**ЩО АДМІНІСТРАЦІЯ
НЕ БУДЕ ПОМІЩУВАТИ ЖАДНИХ
ОГОЛОШЕНЬ**якщо попередні рахунки
НЕ БУДУТЬ ВИРІВНЯНІОкремих листів у тій справі не будеться
відписувати.ВСІ РАХУНКИ МУСЯТЬ БУТИ ЗАПЛАЧЕНІ
ДО 15 ДНІВ ВІД ДНЯ ПОЯВИ.**Литва...**

(Закінчення зі стор. 1)

пада і погодитися на коректуру ще деяких місцевостей, які є важливими для оборони Советського Союзу.

Західні політичні спостерігачі і військові спеціалісти думають, що Москва не хоче віддавати портів, які є виходом у Балтійське море, а може навіть „пристановити“ для советських підводних човнів, що часто попливають біля берегів скандинавських країн, зокрема Швеції.

Очевидно, литовські офіційні чинники і усі неформальні організації, які від якогось часу перебувають на статусі легальних, категорично відкинули вимогу Москви про „викуп“, але признались, що самі вимоги вказують, що М. Горбачов і Політбюро у принципі погоджуються на вихід Литви із Союзу.

У телевізійному інтерв'ю перший секретар Комуністичної партії Литви і президент Альгірдас Браза-

лито, що добре списаний протокол з минулорічних загальних зборів прочитав секретар М. Юзєнів і тим самим відсвідчив у пам'яті не тільки перебіг зборів, але і доповіді головних урядників.

Були питання до Управи (М. Шпінто, С. Рудик, М. Климишин, Е. Мільнич, Г. Кіляр), але не було дискусії і збори перейшли до чергової точки, тобто вибору нової Управи, до якої увійшли: інж. М. Шпонтанка, голова, Іван Яремчук і д-р Василь Лучків, заступники голови, М. Юзєнів, секретар, І. Хома, касир, ред. В. Левенчук і М. Душин, пресові референти, І. Пригода і М. Климишин, організаційна комісія, С. Чума і Семен Літєло, імпресаріо комісія. До Контрольної комісії були обрані: мр О. Германюк, голова, М. Мирон Заліський і Тарас Шумиловський, члени.

Головну інформаційну доповідь виступив д-р І. Фліс. Він з великою повагою згадав тих союзівців, які відійшли у вічність. Пригадав про обов'язок делегата на Конвенцію, яка, як відомо, розпочнеться у понеділок, 28-го травня і триватиме до 3-го червня цього року, так звану „традиційну десятку“. Головний передсідник заявив, що „ми децю занедбали цю справу, яка колись була гарною традицією“. Установлена квота здобуття 2,000 нових членів була виконана на 71,5 відсотка. Доповідач розуміє, що нас стає чимраз менше, але організаційну кампанію не треба занедбувати. Забезпечення „бізнесу“ є тепер дуже трудний, членів можуть підприємувати у багатьох сферах тільки фахові організації. УНС втратив 1,914 членів і членство УНС становить тепер 70,063 осіб. Майно УНС, очевидно, зростає і становить тепер 64,319,000 дол., але членство, через втрати, почасти зменшується. В загальному майно УНС можна оцінювати на понад 100 міль. доларів, якщо брати до уваги вартість Української Будівлі і Союзіку (380 акрів) та мешканський будинок Полус Гук, 60 відсотків власності припадає Союзові. Головний передсідник взагалі дуже докладно поінформував присутніх про фінансові операції, дохід з будівлі, боргові зобов'язання, за які УНС платить всім відсотків дивіденди, братську діяльність, яка скріплюється з кожним роком, стипендії для українських студентів у висоті 120,000 дол. (за п'ять років 540,000), по-

кас заявив, що М. Горбачов заявив йому під час розмови у понеділок, 5-го березня, що незалежна Литва буде мусіла покрити деякі кошти зв'язані з виходом, але він ще тоді не називав жодної суми і не ставив жодних умов.

„Ми не розпоряджаємося такою великою сумою твердої валюти і мабуть ще довго її не матимемо“, — заявив Альгірдас Зукас, близький співробітник Бразаускаса. Він погоджувався з думкою західних кореспондентів, що Литва, будучи незалежною державою, зможе позичити 33 бїл. дол., але не дуже підтримував ідею, що за 50-річчя неволі, великі втрати в людях і сирітках та розбійницької політики комуністичних імперіалістів на силую захоплених литовських землях, треба платити. Радше навпаки, „вони повинні нам заплатити за рабську працю“, — заявив А. Зукас.

В кожному разі проблема Литви починає набирати міжнародного значення і про неї заговорили усі засоби масової інформації.

жертви для громади в сумі 203,000 дол., доплату до видань тощо. І. Фліс з признанням висловився про тих осіб, які у невідраждив здавалися б неабайдими, продовжують організувати членів. В заключенні він сказав, що ні одна з українських організацій не спроможна сьогодні допомогти Україні і українським співгромадянам в ЗСА і Канаді так, як це робить УНС.

Головний секретар УНС В. Сохан провів знак рівняння між братськими і комерційними установами. „УНС допомагає громаді і конструктивним силам в Україні, і власне в тому полягає важливість існування УНС, до скріплення якого усі ми повинні спричинитися. Він, УНС, вартісна під кожним оглядом установа. Стоїть, отже питання: чи ми зробили все для УНС, щоб він міг продовжувати його корисну працю“, — заявив В. Сохан під загальні оплески присутніх.

М. Душин коротко згадав про важливість братської діяльності і допомоги Україні. Ю. В. Дранс, говорючи мішаною, українсько-англійською мовою, згадав на присутніх добре враження своїм фаховим підходом до організації справ, а деякі із секретарів домагалися окремої зустрічі з ним для обміркування важливої проблеми нового підходу в організуванні членства.

М. Шпонтанка подякував за вибір, привітав головного касира КК „Самопоміч“ д-ра І. Сєранта і запропонував кілька точок програм праці на наступний рік, між ними наряду делегатів на Конвенцію УНС для обміркування важливих справ. Річні збори проходили в діловій і дружній атмосфері. Після формального закриття Округа гостила присутніх перекускою і кавою.

Українці...

(Закінчення зі стор. 1)

варисто намітило зорганізувати в одній із шкіл Мурманська факультативне викладання української мови, полагати роботу секції народної пісні, проводити національні вечори, тощо, — пише в кінці інформації згадана газета.

Детальніше про створення Українського Культурного Товариства в Заполяр'ї можна прочитати в „Свободі“ ч. 16 з 26-го січня ц.р. Якби хто хотів навізати контакти чи надіслати літературу, можна звертатися на адресу: СССР, 183008, г. Мурманск, ул. Зои Космодемьянской, 26, кв. 88 Марчук Алле Николаєвне. Листи бажано писати українською мовою.

**КРАМНИЦЯ МАЄ
ДВОХ СПІВВЛАСНИКІВ**

В інформації про перший трансфер літаків Аерофлоту одягу та ліків для дітей заражених радіацією в Чорнобилі, що появився у „Свободі“ з 1-го березня подано неточно, що харчі для цих, які везли транспорт для безплатно харчування в Нью-Йорку Т. Поноса. Насправді ця крамниця є власністю не лише Т. Поноса, але й Осипа Сєгиди. — Ред.

Визвольний...

(Закінчення зі стор. 2)

кооперації — дуже вартісні довідки про соціально-економічні проблеми України в 1917-1918 роках.

У нашій публіцистиці не маємо багато монографій чи біографічних характеристик наших громадських і політичних діячів. Б. Мартос подає нам кілька таких силуетов, а саме: „М. Грушевський, який я його знав“, „Олександр Коваленко“, „Пам'яті Дмитра Антоновича“, „Пам'яті Лева Чекаленка“, „Полк. інженер Спирідон Довгаль“ і „Петро Андрійський — це замкніть постаті нашої новітньої історії“.

На закінчення цього унікального видання помічено оригінальні заваги Б. Мартоса до своєї автобіографії, у виданні УВАН в Канаді, п.з. „Заваження до доповіді інж. Андрія Качора“, а до цих заваження додано статтю — „Ювілей Бориса Мартоса та його автобіографія“, друковану у „Вільній Україні“ ч. 62 та доповідь проф. І. Витановича, досі недрукована, п.з. „Борис Миколайович Мартос“. Завершенням до цих автобіографічних статей маємо солідно опрацьовану статтю-довідку, проф. д-ра Михайла Бідня, про „Заслуги та вклад проф. Бориса Мартоса у розвиток української вільної економічної науки“ та монтаж статей К. Степового про „Два ювілеї проф. Б. Мартоса“.

Інформацію про книжку Б. Мартоса „Визвольний зблиз Україна“ хочу закінчити подякою від колишніх студентів проф. Б. Мартоса Комітетові збереження спадщини колишнього прем'єра уряду УНР, с.п. Бориса Мартоса, до якого входили такі особи: о. митрат Артем Селепенко, о. Іван Наконечний, о. д-р Юрій Шумовський, Софія Темницька, д-р Степан Ворох, Константин Степовий, Лев Мазурчик, проф. Іван Замша, д-р Любомир Кузьмак, д-р Марко Олесьницький, інж. Володимир Яворський, д-р Петро Богданський, мр Зенон Тимків, проф. Орест Лисинський і мр Остап Олесьницький. Особливе признання належить редакторів видання, яким був д-р Іриней Темницький, та й треба згадати членів Комітету, що доклали всіх старань, морального і матеріального характеру, щоб ця вартісна книга, видана під формою НТШ, появилася друком і яку гадаю, українська громада в діаспорі та в Україні прийме як гарний посмертний дарунок від автора, шановуючи тим чином його світлу пам'ять.

Видавці, сподіюся, доставлять цю книжку до всіх наших кінгренів у вільному світі, а також до університетських бібліотек, щоб наші історики і публіцисти та любителі нашого минулого могли цю книжку набути, прочитати і скористатися з тих додаткових інформацій про наше славне минуле.

HELP WANTED**POSTAL SERVICE**

Salary to \$65K. Nationwide. Entry level positions. Call (1) 805-687-6000 Ext. P-10102

ВІДІШЛИ**ВІД НАС**

КАТЕРИНА БОЙСАРОВИЧ, член УНС Відд. 83-го ім. Івана Франка у Філадельфії, Па., номер 29-го листопада 1989 року на 64-му році життя. Нар. 24-го грудня 1924 року. Членом УНС стала 1979 року. Залишила у смутку мужа Івана, дочку Ірину і Ярослава і брата Михайла в Україні та дільну родину. Похорон відбувся 12-го січня 1989 року на цвинтарі св. Марії на Фіс Чейсі у Філадельфії, Па.

Віддає Іван Пам'яті!

А. Кушнір, секр.

ІВАН СУЛИПА, член УНС Відд. 377-го ім. св. Володимира в Ст. Пітерсбургу, Фла., номер 22-го листопада 1989 року на 82-му році життя. Нар. у Філадельфії, Па. Членом УНС став 1948 році. Залишив у смутку дружину Аїну, дочку Аїну Петрову і чотирьох онуків. Похорон відбувся на Метхов Лоуї Семетері в Нью-Йорку, Фла.

Вічна йому Пам'яті!

Іван Гавалок, секр.

ШКІРНІ**НЕДУГИ****РАК ШКІРИ****ВЕНЕРИЧНІ****ХВОРОБИ****ЗАБІГИ ПРОТИ ВТРАТИ****ВОЛОССЯ****ЗАСТРИКИ COLLAGEN****ЛІКУВАННЯ ЗМОРЩОК****JIM****BARAL, M.D.****ЛІЦЕНЗІЙОВАНИЙ****ДЕРМАТОЛОГ****Центр американської****дерматології****(212) 247-1700****210 Central Park South****New York, N.Y.****(bet. W'way & 7th Ave.)****Medicare приймається****Пациєнти приймаються тільки****за домовленям****Працюємо також в суботу****Можете знати нас скоро****в NYNEX Yellow Pages****НА ВЕЛИКДЕНІ! Вже маємо:****чудотворні писанки, святкові карт-****ки, прийоми для писання писан-****ки, і інше.****РОЗШУКИ****ПОШУКУЮ****КЛИМШИНА ІГНАТА****ФІЛІМОВИЧА****народженого в Івано-Франків-****ській області, в селі: Сівка-Ка-****пська. Прошу відгукнутися на****адресу**